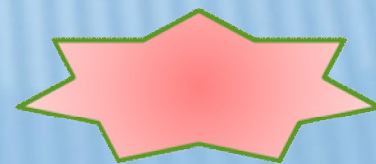
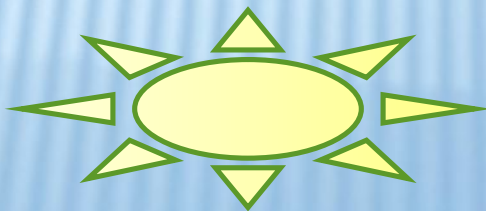
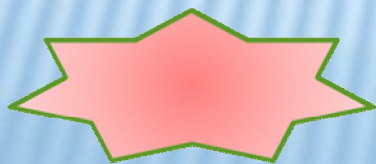

**1-mavzu: O'qitishning
zamonaviy texnologiyalari
(O'ZT) fanining maqsadi va
vazifalari**

1. O'ZT fanining maqsadi va vazifasi.

2. Dunyoda infarmasiya miqdorini zudlik bilan ko'payib borayotgaliti va o'qitish jarayonini jadallashtirish zarurligi.

3. O'qitish jarayonini jadallashtirish omillari, didaktikaning ko'rgazmalilik prinsipi.

O'qitishning zamonaviy texnologiyalari fanining maqsadi

bo'lajak muxandis-pedagoglarni zamonaviy ta'lim texnologiyasi nazariy asoslari bo'yicha bilimlarni shakllantirish, yangi pedagogik texnologiyalarni ta'lim jarayonlariga qo'llashda zarur bo'ladigan ta'lim vositalari va texnologiyalardan samarali foydalanish bo'yicha bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdir.

O'qitishga texnologik yondashish o'tgan asrning 50 yillarida amerikalik pedagog olimlar tomonidan olib borilgan. «*taʼlim texnologiyasi*» iborasi ham birinchi marta amerikalik olim *b.Ckiner* tomonidan ishlatilgan. Lekin, o'qitish texnologiyasi o'zining rivojlanish tarixiga ega bo'lpib, uning shakllari har doim axborot vositalari manbaiga bog'liq holda takomillashib kelgan.

Yozuv ixtiro qilinishidan avvalgi davrda
hamma to'plangan axborotlar og'zaki
shaklda saqlangan. Odam bir vaqtning
o'zida:

ham bilimlar
yaratuvchisi

ham
saqlovchisi

ham
uzatuvchisi
bo'lgan

O'tgan asrning 60 yillarida taʼlim texnik vositalarining rivojlanishi axborot sig'imi va axborot o'tkazish tarmoqlarini kengaytirdi. axborot saqlashning yangi usullari – magnit, ramkali optik yozuvlar va ular asosida yaratilgan magnit disklari, disketalar, kompakt disklar, CD-ROM kabilarning paydo bo'lishi axborot saqlashning kompyuterlashtirilgan tizimi, lazerli aloqa tarmog'i, mikroelektron qurilmalar va boshqa axborot vositalaridan o'quv jarayonida foydalanishga yo'l ochdi. Hatijada o'qitish takomillashdi, «Kompyuter texnologiyasi» va «Yangi axborot texnologiyasi» kabi tushunchalar vujudga keldi. bu texnologiyalar pedagogik texnologiyani amalga oshirishda zamonaviy texnik vosita sifatida qo'llana boshlandi.

XVI asrga kelib ixtiro qilingan mexanik qurilmalar muskul kuchini chegaralay boshladi. XVIII asrdagi ilmiy izlanishlar ishlab chiqarish sohasidagi revolyutsiyaga turtki berdi. Par mashinasini ixtiro qilinishi natijasida hamma muskul kuchi bilan ishlaydigan dastgohlar par mashinasi yordamida harakatlanadigan dastgohlarga almashtirildi. Ixtirochilik, bilimga bo'lgan chanqoqlik ushbu davrda avj oldi.

Ilmdagi va ishlab chiqarishdagi o'zgarishlarga qaramay, kelajak avlodni o'qitish usullari unchalik o'zgarmadi. asrlar davomida kitob ilm olishda asosiy yordamchi bo'lib qolaverdi. albatta, o'qituvchilar chyot, doska, globus kabilardan avvallari ham foydalanganlar. Lekin sinf xonalarini haqiqiy mexanizatsiyalash xx asrning ikkinchi yarmidan amalga osha boshladi.

bu davrda elektron texnika, hisoblash texnikasi, yadro energetikasi, kosmos, kibernetika sohasida katta kashfiyotlar qilindi, ular asosida yangi texnika va texnologiyalar yaratildi, avtomatlashtirilgan zavodlar barpo qilindi.

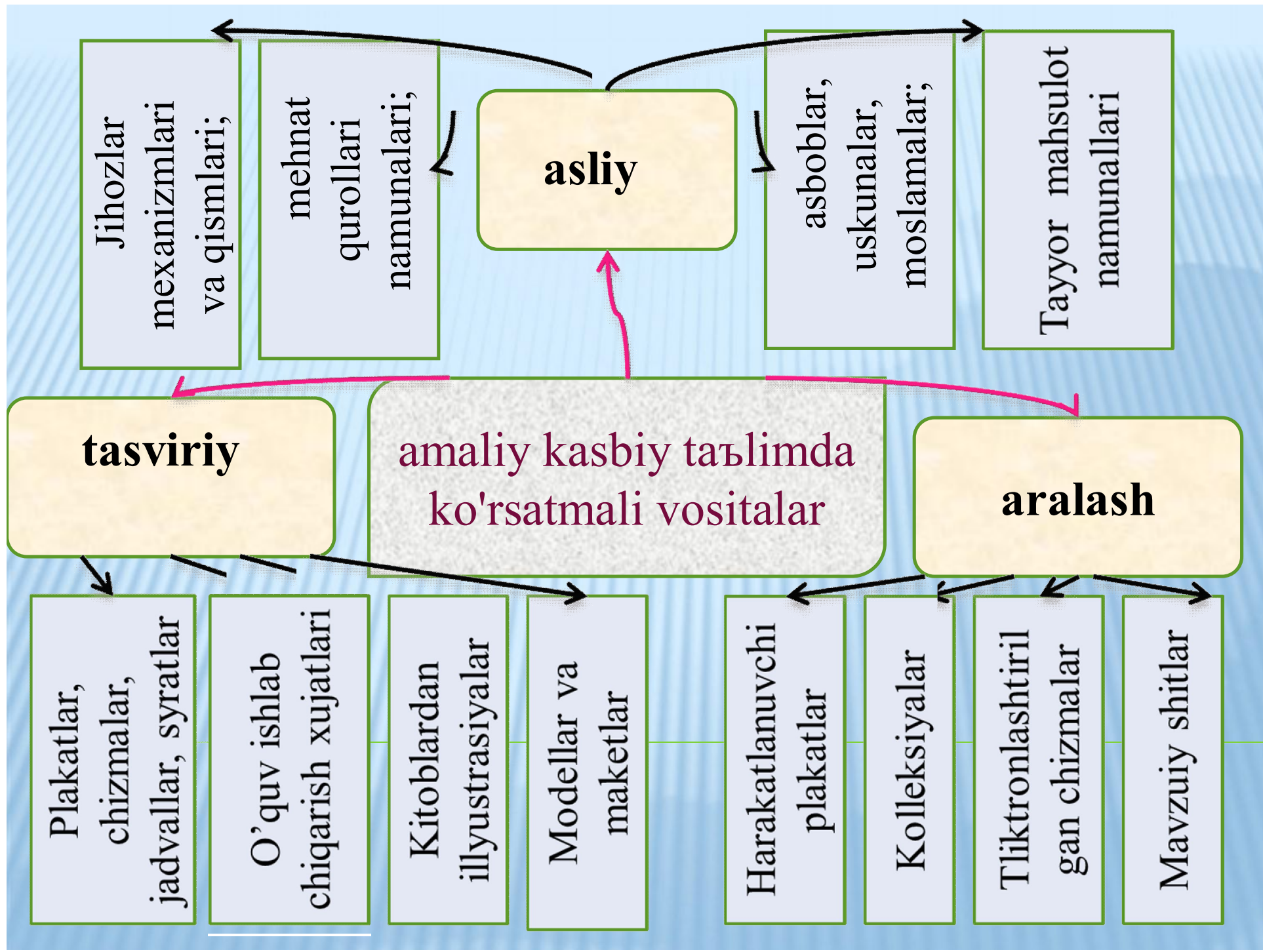
Φan va texnika sohasidagi bu ulkan o'zgarishlar shu sohada ishlovchi kadrlar sonining, chop qilinayotgan maqolalar sonining va iqtisodiy xarajatlarning eksponentsial o'sishiga olib keldi.

O'qitish jarayonini
jadallashtirish va
optimallashtirish
deganda

o'quvchi va pedagogning
mehnat samaradorligini
oshiruvchi, vaqt birligi ichida
o'quv informatsiyasi
miqdorini o'quvchilarga
etkazishni ko'paytiruvchi va
uni yaxshi o'zlashtirishga
imkon beruvchi tadbirlar
nazarda tutiladi.

idrok etishni osonlashtirishi va nazariy bilimlarni hayot, amaliyot bilan bog'lash imkonini beradi. bu tamoyil o'rganilayotgan hodisalarga qiziqishni oshiradi, bilim va ko'nikmalarni puxtaroq egallashga yordam beradi.

taʼlimning
ko'rgazmalilik tamoyili

Ko'rsatmali qo'llanmalarni namoyish etish mehnat usullarini ko'rsatish, texnik talablarni tahlil qilish, ishlarni bajarish texnologiyasi va h.k.larni ko'rsatish bilan tabiiy mos kelishi kerak. Ko'rsatmali qo'llanmalarni o'rganilayotgan material mazmuni va vaqt bo'yicha zarurat kelganda namoyish etish kerak. Hamoyish etishni so'zlash bilan muvofiqlashtirish lozim. Co'zlash ko'rsatmali qo'llanma namoyishini boshlab beradi, kuzatib boradi va yakunlaydi. mashg'ulotni ko'rsatmali qo'llanmalar va boshqa vositalar namoyishi bilan ko'mib tashlash yaramaydi. Hamoyish qilish jarayonida mumkin qadar ko'p analizatorlarni: ko'rish, eshitish, hid bilish, taʼm bilish va boshqalarni ham ishga solish zarur.